

NÁRODNÍ PARK BAYERISCHER WALD
NATIONAL PARK ŠUMAVA

Pracovní sešit

ke knize Světem
šumavské
přírody

Martina Kučerová

© 2020

Vstupte do krás
a tajů šumavské přírody

Vítejte
v pracovním
sešitu!

PŘEDMLUVA

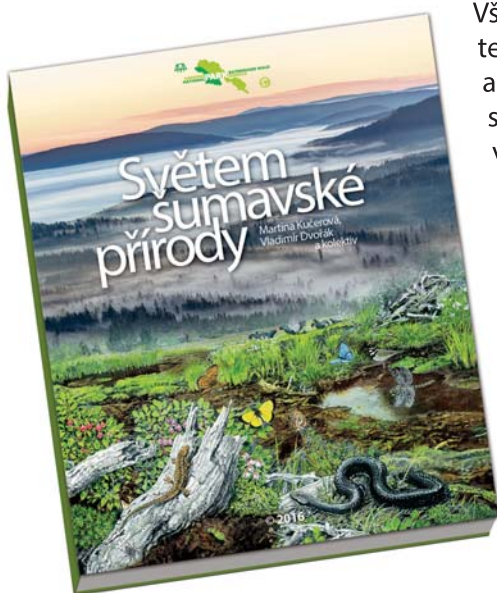

Vítejte v **pracovním sešitu ke knize Světem šumavské přírody**, určeném všem zvědavým, kteří si chtějí zopakovat a rozšířit znalosti o šumavské přírodě. Pracovní sešit obsahuje sedm kapitol stejně jako kniha. Obtížnost úkolů je různá a záleží na vás, které si vyberete. Některé úkoly jsou více na přemýšlení, založené na vašich znalostech, ale řada z nich je hravá a odpověď získáte například vyplněním tajenky. Pracovní sešit navíc obsahuje řadu nových informací, které v knize nenajdete. Novým tématem je například vlk obecný, který se nám vrátil na Šumavu. Úkoly vás zavedou do šumavských lesů, voňavých luk, barevných rašelinišť i k ledovcovým jezerům. Nahlédnete pod hladinu řek, pod kůru stromů nebo mezi půdní živočichy.

Jak používat pracovní sešit?

- Před plněním úkolů doporučujeme přečíst knihu Světem šumavské přírody, popř. jen tu část knihy související s úkoly, které budete vyplňovat.
- Není nutné vyplňovat pracovní sešit stránku po stránce, můžete si vybrat téma, které vás nejvíce zajímá. Jednotlivé úkoly až na výjimky na sebe nenavazují.
- Obtížnost u jednotlivých úkolů je rozdílná, od jednoduchých omalovánek, hravých úkolů až po ty nejsložitější, s kterými vám může pomoci kniha.
- Pokud si nebude vědět rady a odpověď nenajdete ani v knize, je možné nahlédnout do správného řešení, které je uvedeno na webových stránkách Správy Národního parku Šumava. QR kód pro otevření této stránky je uveden v závěru knihy.

Pracovní sešit je opět doprovázen jedinečnými ilustracemi malíře Pavla Procházky a také množstvím fotografií.

Všem vám, kteří se pustíte do řešení úkolů, přeji, aby vás tento pracovní sešit nejen obohatil o nové informace, ale abyste si plnění úkolů s radostí užili. Pracovní sešit nemusíte vyplňovat ve školních lavicích či doma, můžete si jej vzít do přírody, usednout na pohodlné místo a užívat si ten pocit, že šumavská příroda je tou nejlepší učebnou pod širým nebem. Přeji vám, ať se tento pracovní sešit společně s knihou stanou vašimi průvodci při poznávání šumavské přírody.

Mgr. Martina Kučerová

Obsah

Předmluva	4
Úvodní kapitola	6
Horské smrčiny	14
Smíšené lesy	40
Reliktní bory	66
Louky a pastviny	82
Rašeliniště	108
Šumavské řeky	124
Ledovcová jezera	144
Seznam fotografií	152

Přiřaď k fotografiím na vedlejším listu název těchto míst:

Soumarské rašeliniště | Modravský potok | Křemelná | Vltava | Zhůří | Amálino údolí | Tříjezerní slat' | Prášílské jezero | Obří hrad | Stožecká kaple | Chalupská slat' | Bílá strž | Jezero Laka | Boubín | Černé jezero.

Odpověz na otázky.

Jaké je hlavní poslání národních parků? Chránit jedinečnou, lidmi jen málo ovlivněnou přírodu a její procesy.

Co označuje zkratka NP Šumava? Národní park Šumava.

Co označuje zkratka CHKO Šumava? Chráněná krajinná oblast Šumava.

Jak vznikl název „Šumava“? Snad podle staroslovanského „šuma“, což označovalo hustý les.

Doplň tyto údaje:

Název chráněného území	Rozloha	Datum založení	Nejvyšší vrchol
Národní park Šumava	68 064 ha	1991	Plechý 1378 m n. m.
Chráněná krajinná oblast Šumava	168 654 ha	1963	Boubín 1362 m n. m.
Národní park Bavorský les	24 250 ha	1970	Velký Roklan 1453 m n. m.
Přírodní park Bavorský les	278 000 ha	1967	Velký Javor 1456 m n. m.

Co označují tato loga?

Národní park a chráněná krajinná oblast Šumava.

Národní park Bavorský les

Přírodní park Bavorský les

Modravský potok

Křemelná

Tříjezerní slat'

Stožecká kaple

Prášílské jezero

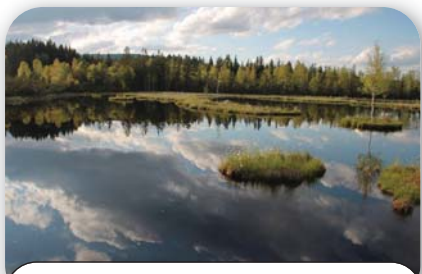
Vltava

Zhůří

Amálino údolí

Chalupská slat'

Obří hrad

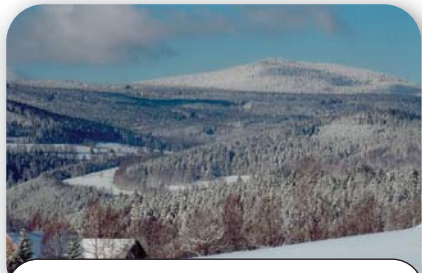
Soumarské rašelinště

jezero Laka

Černé jezero

Boubín

Bílá strž

Kvíz o šumavské přírodě.

Doplň písmeno u správné odpovědi do tajenky. Ta ti prozradí, jak se nazývá souvislý les ve střední Evropě, kam také patří Šumava.

1. V České republice máme celkem:

- a) 3 národní parky (K)
- b) **4 národní parky** (Z)
- c) 5 národních parků (D)

9. Nejvyšším vrcholem CHKO Šumava je:

- a) **Boubín** (D)
- b) Poledník (Š)
- c) Plechý (Q)

10. Boubínský prales se nachází:

- a) v Národním parku Šumava (L)
- b) **v Chráněné krajinné oblasti Šumava** (C)
- c) mimo území NP a CHKO Šumava (Z)

2. Největším národním parkem České republiky je:

- a) **Národní park Šumava** (E)
- b) Národní park Krkonoše (A)
- c) Národní park Podyjí (U)

11. Největším rašelinným jezírkem se pyšní:

- a) Tříjezerní slať (D)
- b) Jezerní slať (V)
- c) **Chalupská slať** (E)

12. Pokud bychom srovnali šumavské vrcholy podle velikosti, bylo by pořadí:

- a) **Plechý, Boubín, Poledník** (E)
- b) Boubín, Plechý, Sokol (D)
- c) Plechý, Oblík, Boubín (C)

3. Šumavou prochází hlavní evropské rozvodí mezi dvěma úmořími:

- a) Baltského a Černého moře (V)
- b) Severního a Jaderského moře (D)
- c) **Černého a Severního moře** (L)

13. Nejdelší česká řeka pramenící v NP Šumava je:

- a) Otava (B)
- b) Blanice (R)
- c) **Vltava** (V)

14. Soutokem Křemelné a Vydry vzniká:

- a) **Otava** (R)
- b) Blanice (B)
- c) Studená Vltava (W)

4. V Národním parku Šumava se nachází:

- a) 5 ledovcových jezer (N)
- b) **3 ledovcová jezera** (E)
- c) 8 ledovcových jezer (I)

15. Největší ledovcové jezero je:

- a) jezero Laka (V)
- b) Plešné jezero (B)
- c) **Černé jezero** (O)

16. Nejstarší naučná stezka Šumavy je:

- a) Soumarské rašeliniště (B)
- b) **Medvědí stezka** (P)
- c) Sudslavický okruh (M)

5. V Chráněné krajinné oblasti Šumava se nachází:

- a) 5 ledovcových jezer (B)
- b) 3 ledovcová jezera (S)
- c) **2 ledovcová jezera** (N)

17. S Národním parkem Šumava sousedí:

- a) **CHKO Šumava, NP Bavorský les** (Y)
- b) CHKO Třeboňsko (V)
- c) CHKO Novohradské hory (B)

6. Na území celé Šumavy je celkem:

- a) **8 ledovcových jezer** (É)
- b) 6 ledovcových jezer (U)
- c) 10 ledovcových jezer (Y)

7. Nejvyšší vrchol Šumavy je:

- a) Roklan (R)
- b) **Velký Javor** (S)
- c) Plechý (B)

8. Nejvyšším vrcholem Národního parku Šumava je:

- a) Boubín (C)
- b) Poledník (M)
- c) **Plechý** (R)

1	2	3	4	5	6
Z	E	L	E	N	É
7	8	9	10	11	
S	R	D	C	E	
12	13	14	15	16	17
E	V	R	O	P	Y

Jaké základní biotopy najdeš v Národním parku Šumava?

horské smrčiny

rašeliště

relikvní bory

smíšené lesy

řeky, potoky

ledovcová jezera

Vysvětli tyto pojmy:

Endemické druhy:

Druhy vyskytující se jen na určitém území.

Pozůstatky doby ledové:

Druhy, které zde zůstaly od dob ledových.

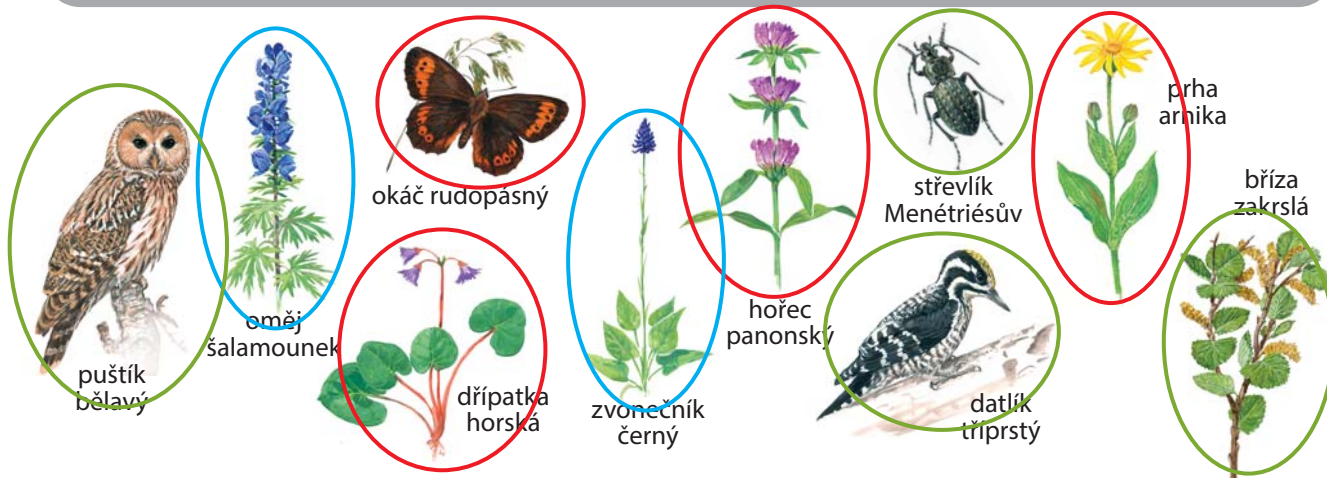
Původně alpské druhy:

Druhy, které se na Šumavu dostaly z Alp.

louky

Endemické druhy označ do modrého kroužku, původně alpské do červeného kroužku a druhy, které jsou pozůstatky z doby ledové, označ do zeleného kroužku.

Kvíz o přírodě Bavorského lesa.

Tajenka ti prozradí motto Národního parku Bavorský les.

1. Kdy byl založen NP Bavorský les?

- a) 1991 (K)
b) **1970 (P)**
c) 1968 (D)

2. Kam odtéká srážková voda z území NP Bavorský les?

- a) Severní moře (E)
b) Středozevní moře (A)
c) **Černé moře (Ř)**

3. Jak se jmenuje nejvyšší hora NP Bavorský les?

- a) Luzný (V)
b) **Velký Roklan (Í)**
c) Falkenstein (L)

4. Která hornina je nejčastější v Bavorském lese?

- a) vápenec (N)
b) pískovec (E)
c) **rula (R)**

5. Jakou má rozlohu NP Bavorský les?

- a) 13 500 ha (B)
b) **24 250 ha (O)**
c) 58 400 ha (N)

6. Které ledovcové jezero se nachází na území NP Bavorský les?

- a) Velké Javorské jezero (D)
b) Malé Javorské jezero (U)
c) **Roklanské jezero (D)**

7. U jakého centra se nachází „stromová stezka“?

- a) **Centrum Národního parku Luzný (U)**
b) Muzeum historie lesa St. Oswald (S)
c) Centrum Národního parku Falkenstein (B)

8. Z kterého německého vrcholu můžete vidět Březník?

- a) Třístoličník (C)
b) Roklan (M)
c) **Luzný (N)**

9. Co znamená v češtině název „Schachten“?

- a) **bývalé horské pastviny (E)**
b) kamenité svahy (Š)
c) rašeliniště (D)

10. Jak se jmenuje největší komplex rašelinišť v NP Bavorský les?

- a) Roklanská slať (L)
b) **Velká a Klášterní slať (CH)**
c) Javorská slať (Z)

11. Jak se jmenuje německá řeka pramenící na české straně Šumavy?

- a) Ilz (D)
b) **Velká Řezná (A)**
c) Malá Řezná (E)

12. Pokud bychom srovnali vrcholy v Bavorském lese podle velikosti bylo by pořadí:

- a) Falkenstein, Velký Roklan, Velký Javor (E)
b) Ostrý, Falkenstein, Luzný (D)
c) **Velký Javor, Velký Roklan, Malý Roklan (T)**

13. Jak se jmenuje prales nedaleko Bavorské Rudy?

- a) **prales Háj Hanse Watzlíka (B)**
b) prales u Falkensteinu (R)
c) prales Mittelsteighütte (V)

14. Odkud je výchozí místo ke stezce „Stezka duše“, kde můžete pozorovat vývoj horské smrčiny?

- a) **Spiegelau (Ý)**
b) Neuschönau (B)
c) Frauenau (W)

15. Co znamená „Waldspielgelände Spiegelau“?

- a) Lesní stezka Spiegelau (B)
b) **Lesní areál her Spiegelau (T)**
c) Lesní herna Spiegelau (M)

16. Jak se jmenuje vzdělávací zařízení s tematickými chatkami?

- a) **Wildniscamp (P)**
b) Jugendwaldheim (B)
c) Waldheim (O)

17. Kde můžete nahlédnout do obydlí 19. a 20. století?

- a) skanzen Frauenau (Y)
b) **skanzen Finsterau (Ř)**
c) skanzen Freyung (B)

18. V kterém zařízení se můžete dozvědět více o historii území regionu Bavorského lesa?

- a) Informační středisko Mauth (Y)
b) **Muzeum historie lesa St. Oswald (Í)**
c) Informační středisko Spiegelau (B)

19. Kde se nachází zvířecí park, v kterém můžete pozorovat více než 25 druhů živočichů Bavorského lesa?

- a) **Zvířecí park Neuschönau (R)**
b) Zvířecí park Zwieslerwaldhaus (V)
c) Zvířecí park Spiegelau (B)

20. V kterém roce byl rozšířen NP Bavorský les?

- a) 1995 (Y)
b) **1997 (O)**
c) 1996 (B)

22. Který druh koně můžete vidět v Návštěvnickém centru Falkenstein?

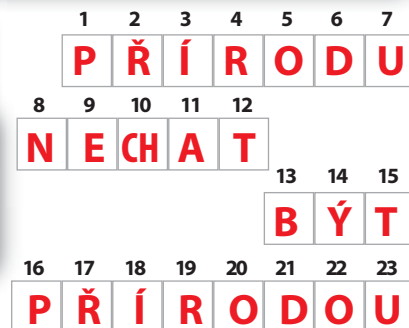
- a) **kůň Převalského (O)**
b) mustang (V)
c) mongolský kůň (B)

23. Co znamená česky „Luchs“?

- a) vlk (Y)
b) **rys (U)**
c) jezevec (B)

21. Kde je sídlo Správy NP Bavorský les?

- a) Waldkirchen (Y)
b) Spiegealu (V)
c) **Grafenau (D)**

Přiřaď k fotografiím název těchto míst:

Zwieselter Filz (rašeliniště) | Stromová stezka v Neuschönau | Roklanské jezero | Velký Javor | Vrchol Falkensteinu | Höllbachspreng (řeka) | Hochschachten (pastviny) | Luzný | Hammerklause (vodní nádrž) | Prales Háj Hanse Watzlika | Latschenfilz (rašeliniště) | Velký Roklan.

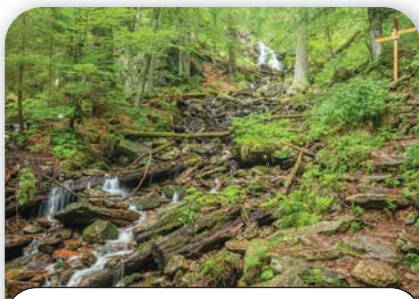
Velký Javor

Zwieselterfilz (rašeliniště)

Vrchol Falkensteinu

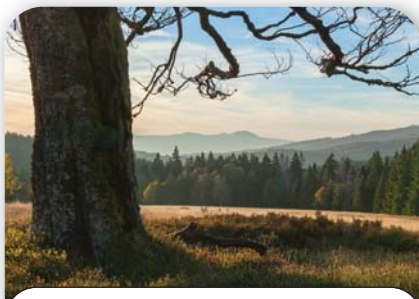
Höllbachspreng (řeka)

Stromová stezka v Neuschönau

Roklanské jezero

Hochschachten (pastviny)

Velký Roklan

Luzný

Prales Háj Hanse Watzlika

Latschenfilz (rašeliniště)

Hammerklause

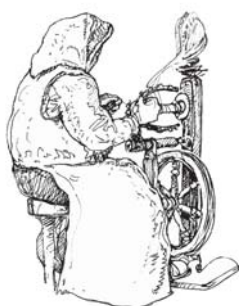

Doplň písmena podle výřezů z obrázku.

Tajenka ti prozradí název jednoho z nejznámějších románů Karla Klostermanna, který pojednává o krásách šumavské přírody.

Jak se nazývala řemesla staré Šumavy?

spřádání vlny a lnu

výroba dřeváků

drátenictví

sklářství

svážení dřeva

